

Eduskunnan nuorten mielenterveyden tukiryhmä: Hyvinvointialueilla on huolehdittava nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuudesta ja laadusta

Kannanotto

14.2.2022

Eduskunnan nuorten mielenterveyden tukiryhmä vetoaa, että vasta perustetuilla hyvinvointialueilla panostetaan nuorten mielenterveyspalveluihin, ja että palvelujen toteutumista seurataan valtakunnallisesti. Tämä on tärkeää palveluiden laadun ja saavutettavuuden varmistamiseksi sekä kehitystarpeiden kartoittamiseksi.

Nuorille erikoistuneita palveluja on kehitettävä niin, että palvelut ovat helposti saavutettavia yhdenvertaisesti koko maassa. On mahdollistettava varhainen puuttuminen nuorten terveysongelmiin sekä toimiva palveluiden porrastus perustasolta erikoissairaanhoidon palveluihin.

Mielenterveyshäiriöt ovat yleisiä ja monet mielenterveyshäiriöt ilmaantuvat ensi kertaa nuoruudessa. Eri tutkimusten mukaan noin 20–25 prosenttia nuorista kärsii jostain mielenterveyden häiriöstä ja ne ovat koululaisten ja nuorten aikuisten tavallisimpia terveysongelmia. Erilaisia häiriöitä voi olla useampia yhtä aikaa. Koronapandemia on entisestään lisännyt nuorten pahoinvointia ja toimivien mielenterveyspalvelujen merkitys hyvinvointialueilla tulee lähivuosina olemaan suuri. On hyvä huomata, että noin viidesosalla nuorista on myös joku somaattinen pitkäaikaissairaus.

Tärkeä erikoissairaanhoidon tehtävä on antaa konsultaatioita peruspalveluihin. Muuten nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon on voitava keskittyä vaikeiden häiriöiden hoitoon. Tästä syystä on tärkeää, että hyvinvointialueilla panostetaan erityisesti peruspalvelujen kehittämiseen. Hyvään palvelukokonaisuuteen integroidaan nuorten tarpeiden mukaisesti myös sosiaalihuollon ja kolmannen sektorin palvelut.

Nuorten mielenterveyden tukeminen edellyttää palvelujen asianmukaista resurssointia sekä työntekijöiden riittävää koulutusta. Laadukkaalla ja varhaisella puuttumisella ehkäistään ongelmien kärjistymistä ja esimerkiksi sairaspöissaoloja ja työuupumusta. Tämä tuo pidemmän päälle yhteiskunnalle säästöjä - niin inhimillisesti kuin taloudellisesti.